

**GOUVERNEMENTS DE COMMUNAUTE ET DE REGION
GEMEENSCHAPS- EN GEWESTREGERINGEN
GEMEINSCHAFTS- UND REGIONALREGIERUNGEN**

VLAAMSE GEMEENSCHAP — COMMUNAUTE FLAMANDE

MINISTERIE VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

[C – 2002/36644]

29 NOVEMBER 2002. — Omzendbrief verlenen van eervolle onderscheidingen in nationale orden en de burgerlijke eretekens voor dienstanciënniteit ten gunste van het personeel van de lokale en regionale besturen

Aan de gouverneurs

Ter kennisgeving aan :

de leden van de bestendige deputaties van de provincieraden

de colleges van burgemeester en schepenen

de voorzitters van de O.C.M.W.'s

de voorzitters van de beheerscomités van de O.C.M.W.-ziekenhuizen

de voorzitters van de interlokale samenwerkingsverbanden

de voorzitters van de raden van bestuur van de Autonome Verzorgingsinstellingen (A.V.'s)

de voorzitters van de verenigingen van O.C.M.W.'s

de voorzitters van de raden van bestuur van de autonome gemeentebedrijven en provinciebedrijven

1. Bevoegdheidsoverdracht

De bijzondere wet van 13 juli 2001 houdende overdracht van diverse bevoegdheden aan de gewesten en de gemeenschappen heeft de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen gewijzigd. Met ingang van 1 januari 2002 zijn de gewesten bevoegd voor het regelen van de samenstelling, de organisatie, de bevoegdheid en de werking van de provinciale en gemeentelijke instellingen (art. 6, § 1, VIII bijzondere wet van 8 augustus 1980).

Hierdoor vervalt de bevoegdheid van de Minister van Binnenlandse Zaken inzake de eervolle onderscheidingen aan gemeente- en provinciepersoneel, met uitsluiting van politie- en brandweerpersoneel.

Het betreffen zowel de eervolle onderscheidingen in de nationale orden als de burgerlijke eretekens voor dienstanciënniteit.

De voorstelstaten tot onderscheiding van personeelsleden van gemeenten en provincies moeten nu door de bevoegde Vlaamse minister via de minister-president (die mee ondertekent) aan de Eerste Minister voorgelegd worden, die ze op zijn beurt zal doorsturen naar het kabinet van Z.M. de Koning.

De regionale minister is tevens bevoegd voor het wijzigen of opstellen van de toekenningsstabellen na toestemming en goedkeuring van de Minister van Buitenlandse Zaken, die bevoegd blijft voor het beheer van de nationale orden. Ook de voorstellen tot gelijkenschakeling van de graden en rangen zal hij/zij via de minister-president voorleggen aan de Minister van Buitenlandse Zaken voor goedkeuring.

Deze werkwijze wordt voorgeschreven door de algemene principes inzake de toekenning van eervolle onderscheidingen in de nationale orden, zoals gewijzigd door de federale ministerraad op 30 april 1999.

Voor de burgerlijke eretekens moet dezelfde procedure gevolgd worden, zij het dat niet de Minister van Buitenlandse Zaken bevoegd is, maar de Minister van Binnenlandse Zaken (zie de omzendbrieven van 20 maart en 13 mei 2002 van de Minister van Binnenlandse Zaken betreffende eervolle onderscheidingen in de nationale orden en burgerlijke eretekens voor dienstanciënniteit ten gunste van gemeente- en provinciepersoneel).

De voordrachten tot onderscheiding van zowel personeelsleden van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn als van de intercommunales worden sinds geruime tijd door respectievelijk de Vlaamse minister, bevoegd voor het welzijn en de Vlaamse minister, bevoegd voor binnenlandse aangelegenheden via de minister-president voorgelegd aan de Eerste Minister en Z.M. de Koning.

Duidelijke onderrichtingen of specifieke reglementeringen bestaan er eigenlijk niet, tenzij de in federale ministerraad van 8 juni 2001 goedgekeurde barema's voor de onderscheidingen in de nationale orden ten gunste van de voorzitters, de leden en het personeel van de O.C.M.W.'s.

De afdeling Intercommunale Samenwerking en Lokale Openbare Bedrijven beschikt nog niet over goedgekeurde gelijkenschakelingstabellen. Het voorstel is in onderzoek bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken en zal vermoedelijk begin 2003 worden goedgekeurd.

De onderscheidingen voor het personeel van de O.C.M.W.'s, de intercommunales en lokale openbare bedrijven worden op dit ogenblik voorgedragen overeenkomstig de onderrichtingen die ook van toepassing zijn op het personeel van de Vlaamse Gemeenschap.

Volgens de omzendbrieven PEBE/DVR/2001/1 en PEBE/VOI/2001/1 van 26 januari 2001 is de Vlaamse administratie immers bevoegd om ook onderscheidingsvoorstellen voor buitenstaanders in te dienen, voor zover die betrekking hebben op activiteiten die tot de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest behoren.

Deze omzendbrief integreert alle bestaande richtlijnen in één document en stelt de interne procedure vast voor het verlenen van eervolle onderscheidingen in nationale orden en de burgerlijke eretekens voor dienstanciënniteit ten gunste van het personeel van de lokale en regionale besturen (zijnde het personeel van de provincies, de O.C.M.W.'s, de intercommunales en lokale openbare bedrijven en de gemeenten, met uitzondering van politie en brandweer). Hij sluit heel nauw aan bij de Vlaamse regeling, zoals voorzien in de omzendbrieven PEBE/DVR/2001/1 en PEBE/VOI/2001/1 van 26 januari 2001.

2. Onderscheidingen in de nationale orden

2.1. Reglementering

Het reglement van 19 juli 1996 betreffende het verlenen van eervolle onderscheidingen in de nationale orden aan ambtenaren en bedienden van de openbare besturen en daarmee gelijkgestelde instellingen bepaalt in 20 artikelen en 4 bijlagen onder welke voorwaarden die eretekens kunnen worden verleend (bijlage 1).

Op 30 april 1999 werden door de federale ministerraad naast de wijziging van dit reglement ook de algemene principes inzake het toekennen van eervolle onderscheidingen in de nationale orden opnieuw vastgesteld. De procedure wordt er aan de hand van modellen en stijlformules uit de doeken gedaan (bijlage 2).

Als gevolg van deze wijzigingen werden nieuwe toekenningstabellen (op basis van het aantal inwoners) en een lijst met referentiegraden voor het personeel van de lokale besturen opgesteld (omzendbrief van 8 juli 1999 van de Minister van Binnenlandse Zaken betreffende de toekenningstabellen voor de onderscheiding in de nationale orden van het personeel van de lokale besturen en de brandweer, bijlage 3).

Ook de voorstellen van de provincies voor de gelijkstelling van graden en rangen van het provinciaal personeel met die van de federale ministeries werden, conform artikel 1 van het reglement van 19 juli 1996, goedgekeurd (bijlage 4). Hierop is er één uitzondering, namelijk de provincie Antwerpen heeft nog geen voorstel ingediend.

Voor de O.C.M.W.'s bestaan er specifieke lijsten en tabellen, namelijk de barema's voor de onderscheidingen in de nationale orden ten gunste van de voorzitters, de leden en het personeel van de O.C.M.W.'s die werden goedgekeurd in de federale ministerraad van 8 juni 2001 (bijlage 5).

Voor de intercommunales zijn er tot op heden geen goedgekeurde toekenningstabellen beschikbaar.

2.2. Hiërarchie

Het toekennen van eervolle onderscheidingen in de nationale orden is een koninklijk voorrecht dat bepaald is door de Grondwet. De onderscheiding is een gunst die wordt verleend aan verdienstelijke en waardige personen.

Het louter voldoen aan de in de reglementen voorziene voorwaarden schept geen enkel feitelijk recht op een onderscheiding.

Er zijn drie nationale orden: de Leopoldsorde (wetten van 11 juli 1832 en 28 december 1838), de Kroonorde (decreten van 15 oktober 1897 en 25 juni 1898) en de Orde van Leopold II (decreet van 24 augustus 1900).

De hiërarchische rangschikking van de eretekens ziet er als volgt uit:

Grootlint in de Leopoldsorde

Grootkruis in de Kroonorde

Grootkruis in de Orde van Leopold II

Grootofficier in de Leopoldsorde

Grootofficier in de Kroonorde

Grootofficier in de Orde van Leopold II

Commandeur in de Leopoldsorde

Commandeur in de Kroonorde

Commandeur in de Orde van Leopold II

Officier in de Leopoldsorde

Officier in de Kroonorde

Officier in de Orde van Leopold II

Ridder in de Leopoldsorde

Ridder in de Kroonorde

Ridder in de Orde van Leopold II

Gouden Palmen der Kroonorde

Zilveren Palmen der Kroonorde

Gouden Medaille der Kroonorde

Gouden Medaille der Orde van Leopold II

Zilveren Medaille der Kroonorde

Zilveren Medaille der Orde van Leopold II

Bronzen Medaille der Kroonorde

Bronzen Medaille der Orde van Leopold II

2.3 Algemene principes en het reglement van 19 juli 1996

a) Jaarlijks zijn er twee promoties :

- op 8 april (geboortedag van Koning Albert I)
- op 15 november (Koningsdag)

b) Voorwaarden inzake hoedanigheid :

Ambtenaren kunnen slechts in hun hoedanigheid van ambtenaar onderscheiden worden (uitzondering : oorlogsfeiten en reserveofficieren; regl. art. 9).

Contractuele personeelsleden kunnen dus niet onderscheiden worden. Als zij evenwel na een contractuele tewerkstelling statutair worden, wordt die voorgaande contractuele tewerkstelling gelijkgesteld met een statutaire tewerkstelling (regl. art. 11).

Uit een brief van het Ministerie van Buitenlandse Zaken van 28 mei 1989 blijkt dat stagiairs, tewerkgestelde werklozen, het bijzonder tijdelijk kader en het personeel van het derde arbeidscircuit, de gesubsidieerde en andere contractuelen niet in aanmerking kunnen komen voor een onderscheiding omdat ze niet statutair zijn.

Verder verduidelijkt de brief dat voor deeltijdse prestaties enkel de tijd in aanmerking wordt genomen waarin wel degelijk wordt gepresteerd.

Wat betreft de verloven, wordt een onderscheid gemaakt tussen de verloven wegens persoonlijke redenen en die wegens familiale redenen. Met de afwezigheid ingevolge verlof wegens familiale redenen wordt geen rekening gehouden (telt dus gewoon mee). Het verlof wegens persoonlijke redenen, daarentegen, wordt wel in mindering gebracht (telt niet mee).

Loopbaanonderbreking wordt gelijkgesteld met dienstactiviteit en de tijd waarin men tijdens de administratieve loopbaan onder de wapenen staat, wordt er evenmin van afgetrokken (regl. artikelen 12 en 17).

Een periode die gelijkgesteld wordt met non-activiteit komt niet in aanmerking.

De eretekens worden verleend op basis van het hoofdberoep. Het bekleden van meerdere functies kan niet leiden tot een cumulatie van onderscheidingen (alg. pr. V.2 en regl. art. 9).

Voor de toepassing van het reglement wordt geen rekening gehouden met de tijdelijke waarneming van een hoger ambt (regl. art. 8).

c) Termijnen en leeftijdsvoorwaarden :

De minimumleeftijd om een ereteken te krijgen is 40 jaar (alg. pr. V.1 en regl. art. 3).

Het toekennen van de onderscheiding kan slechts na verloop van een minimumtermijn (te tellen vanaf de datum van ranginneming van de vorige onderscheiding; alg. pr. V.3) :

- 1° 10 jaar als hij/zij ouder is dan 40 jaar en jonger dan 66 jaar;
- 2° 9 jaar als hij/zij 66 jaar oud is;
- 3° 8 jaar als hij/zij 67 jaar oud is;
- 4° 7 jaar als hij/zij 68 jaar oud is;
- 5° 6 jaar als hij/zij 69 jaar oud is;
- 6° 5 jaar als hij/zij 70 jaar of ouder is.

Een bevordering tot een hoger ereteken kan in principe slechts na verloop van 10 jaar (te tellen vanaf de datum van ranginneming van de vorige onderscheiding). Deze termijn kan ingekort worden als de vorige onderscheiding later verleend werd dan op de minimumleeftijd die in die leeftijdsklasse voorzien is. De absolute minimumtermijn is evenwel 5 jaar (regl. art. 4).

De personeelsleden van rang 17 tot en met 22 (gelijke of hogere graad dan 2B) moeten niet alleen een dienstanciënniteit van 10 jaar hebben om voor de eerste decoratie in aanmerking te komen, maar ze moeten ook gedurende minstens twee jaar hun functie uitgeoefend hebben om aanspraak te kunnen maken op het voorziene ereteken (regl. art. 6 zoals gewijzigd bij beslissing van de ministerraad van 30 april 1999).

De personeelsleden van rangen 20 tot 40 (lagere graad dan 2B) moeten een administratieve loopbaan van minstens 20 jaar doorlopen hebben om aanspraak te maken op de eerste onderscheiding (regl. art. 7).

Iemand mag in principe maar aan één reglement tegelijk onderworpen worden (alg. pr. V.2).

Per leeftijdsklasse kan iemand slechts eenmaal onderscheiden worden (regl. art. 5).

Aan iemand die al onderscheiden is mag in principe geen gelijke of lagere onderscheiding meer worden toegekend. Hiervan kan worden afgeweken onder welbepaalde voorwaarden (alg. pr. V.4 en regl. artikelen 13 en 20).

Elke nieuwe toekenning kan slechts gebeuren in de eerste of tweede onmiddellijk hogere graad in de hiërarchie van de orden (alg. pr. V.5).

De normale uitoefening van een beroepsactiviteit kan in principe geen aanleiding geven tot een postume onderscheiding, tenzij in uitzonderlijke omstandigheden (alg. pr. V.6).

d) Gedragsvoorwaarden :

Eretekens kunnen enkel toegekend worden aan ambtenaren van wie de functioneringsevaluatie niet besloten werd met ongunstig' (regl. art. 14).

In de mate van het mogelijke moet de voordracht vermeden worden van iemand die in een gerechtelijke procedure voor een strafrechtelijke zaak of in een disciplinaire procedure verwickeld is (alg. pr. V.7).

In geval van tuchtstraf worden de toekenningstermijnen verlengd met de termijnen van doorhaling zoals voorzien in de toepasselijke wettelijke en reglementaire bepalingen (cf. art. 309 NGW en artikelen. 51 en 94§ 4 O.C.M.W.-Wet).

De verlengingstermijnen gaan in op de dag dat de straf uitgesproken werd. In die gevallen heeft de toekenning van een ereteken plaats tijdens de promotie die volgt op de opheffing van de straf.

e) Algemene voorwaarden :

De betrokken persoon moet aan de voorwaarden voldoen op het ogenblik van het verlenen van de onderscheiding en niet zozeer op de datum van de aanvraag. De datum waarop de betrokkene werkelijk voldoet aan alle voorwaarden is bepalend voor het vaststellen van de datum van de ranginneming. Immers, de datum van de ranginneming valt samen met één van de jaarlijkse promoties (8 april of 15 november), die het ogenblik voorafgaat waarop de betrokkene aan de voorwaarden voldoet (regl. art. 15).

Tussen het toekennen van een onderscheiding in de nationale orden en het verlenen van een ander ereteken (bijvoorbeeld een burgerlijk ereteken) is er geen enkele termijn voorzien (regl. art. 16).

Elke afwijking van het reglement van 19 juli 1996 moet vooraf goedgekeurd worden door de Minister van Buitenlandse Zaken en, vanaf de graad van Commandeur, ook door de federale ministerraad (regl. art. 20).

2.4 Overgangsregeling

Het reglement van 19 juli 1996 trad in werking op 15 november 1996 en verving het reglement van 31 juli 1989. Daarom werd in de volgende overgangsregeling voorzien.

Sommige ambtenaren konden op basis van het oude reglement pas hun eerste onderscheiding krijgen vanaf 52 jaar (oude rangen 10, 24 en 25) of 62 jaar (oude rangen 23 en lager). Op basis van het nieuwe reglement kunnen zij onderscheiden worden vanaf 40, respectievelijk 50 jaar.

Als overgangsregeling wordt de leeftijdsgrens voor hun eerste onderscheiding evenwel vastgesteld op 45, respectievelijk 55 jaar. Dat betekent dat zij de eerste onderscheiding volgens het nieuwe reglement kunnen krijgen tussen de leeftijd van 40 en 45 jaar, respectievelijk 50 en 55 jaar. Door de normale bevorderingstermijn van 10 jaar te reduceren, kunnen zij dan vanaf 50, respectievelijk 60 jaar een hogere onderscheiding krijgen.

Wie volgens het oude reglement de met zijn leeftijdsklasse overeenstemmende onderscheiding heeft gekregen, kan geen aanspraak

meer maken op de onderscheiding die volgens het nieuwe reglement wordt toegekend voor de overeenstemmende leeftijdsklasse, ingeval dit nieuwe reglement voorziet in een hogere onderscheiding voor dezelfde graad.

Het oude reglement voorzag in een systeem van hogere toekenningen voor ambtenaren vanaf rang A2 die vóór hun 45ste verjaardag benoemd werden in een graad van ten minste rang A2 en die tussen de leeftijd van 58 en 60 jaar hun derde onderscheiding ontvangen hebben.

Dit systeem wordt met het nieuwe reglement afgeschaft. De overgangsregeling is beperkt tot de ambtenaren die op 15 november 1996 aan die voorwaarden voldeden (regl. laatste bijlage).

2.5 Toekenning - procedure

De algemene principes inzake de toekenning van eervolle onderscheidingen in de nationale orden schrijven in punt VI voor welke formaliteiten moeten worden gerespecteerd.

Hierna volgt de concrete en gedetailleerde uitvoering van deze voorschriften aangepast aan de specificiteit van lokale en regionale besturen.

2.5.1 Opstellen van voorstellen

De voorstellen tot onderscheiding van het personeel van de lokale en regionale besturen worden opgesteld door de instanties die het initiatief nemen.

De voorstellen moeten alle gegevens bevatten die nodig zijn om de voordrachtstaten op te stellen (zie ook verder in 2.5.3).

De volgende vermeldingen zijn noodzakelijk :

1° De volledige identiteit van de betrokkenen (naam, voornamen, geboorteplaats en -datum, volledige adres).

2° Het Rijksregisternummer.

3° Het overzicht van de uitgeoefende functies met vermelding van de graad en het niveau, van de juiste data van indiensttreding en van het begin en het einde van de functies of mandaten, uitgeoefend tijdens de loopbaan.

4° Eventueel de tijdens de loopbaan opgelopen administratieve sancties, evenals de nog niet doorgehaalde tuchtstraffen.

5° Het resultaat van de laatste evaluatie.

6° De graad van de onderscheiding waarvoor de betrokkene voorgesteld is.

7° De data van de besluiten tot toekenning (met eventueel de terugwerkende kracht) van de reeds verkregen onderscheidingen.

8° Een kort verslag over de manier van dienen van het personeelslid en het advies van de hiërarchische overheid in verband met de toekenning van de gevraagde onderscheiding. [Zo is vereist voor voorstellen van O.C.M.W.'s dat ze zowel een advies van de voorzitter en de secretaris als van de burgemeester van de gemeente bevatten].

9° De voorstellen moeten vergezeld worden van een recent getuigschrift van goed zedelijk gedrag.

De voorstellen van de lokale en regionale besturen worden voor advies aan de provinciegouverneur voorgelegd.

Ook vóór 1 januari 2002 werd van de gouverneur verwacht een advies over het voorstel te formuleren.

In een brief van het Ministerie van Binnenlandse Zaken van 13 februari 1969 betreffende Voorstellen voor ereonderscheidingen- Vermeldingen welke die voorstellen moeten behelzen', is er sprake van een formeel advies van de gouverneur over het voorstel. Dit advies is een historisch gegroeid gegeven en is geenszins een opgelegde formaliteit uit de algemene principes.

Uit een historisch document van Binnenlandse Zaken blijkt dat de federale administratie van oordeel is dat alleen de gouverneur bij machte is om de voorstellen ten gronde te onderzoeken, aangezien hij/zij de plaatselijke situatie beter kan inschatten. De gouverneur trad steeds in zijn hoedanigheid van commissaris van de federale regering op als tussenpersoon van de Minister van Binnenlandse zaken en de lokale besturen.

Aan de initiatiefnemers werd aldus gevraagd hun voorstel voor advies voor te leggen aan de respectievelijke provinciegouverneur, die een eerste controle deed en het dan uiteindelijk doorstuurde naar het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

Het is niet aangewezen om deze manier van werken te wijzigen, zij het dat de gouverneur nu optreedt als commissaris van de Vlaamse regering en dat de voorstellen via de provinciale afdelingen Binnenlandse Aangelegenheden naar het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap worden doorgestuurd (zie verder : praktische afspraken).

2.5.2 Raadplegen van het nationale fichier

De administratie Binnenlandse Aangelegenheden onderzoekt of de voor onderscheiding voorgestelde kandidaten reeds onderscheiden werden in een nationale orde en zo ja met welke onderscheiding.

Hiervoor moet het nationale fichier van de nationale orden geraadpleegd worden op het volgende adres :

Ministerie van Buitenlandse Zaken

Dienst der Ridderorden

Egmontpaleis

Kleine Zavel 8

1000 Brussel

Openingsuren : elke dag na afspraak (02-501 36 60 of 61).

2.5.3 Voordrachtstaten

De voorstellen worden gegroepeerd per nationale orde en per graad.

Voor elke nationale orde wordt een afzonderlijk formulier gebruikt (modellen in bijlage 6).

De namen van de kandidaten worden aangegeven per klasse en in alfabetische orde, waarbij voor elke kandidaat melding wordt gemaakt van :

1° de familienaam in drukletters en de voornaam (voornamen) voluit geschreven (heeft de betrokkene meer dan één voornaam, dan wordt de gebruikelijke voornaam onderlijnd; als de kandidaat een gehuwde vrouw is, dan wordt haar meisjesnaam vóór haar naam als gehuwde vrouw vermeld);

2° voor de leden van de adel wordt de adellijke titel voor de voornamen geplaatst (X..., baron...);

3° de plaats en de datum van de geboorte;

4° de activiteit op basis waarvan de betrokkene wordt voorgedragen en eventueel de andere activiteiten die in aanmerking komen voor een onderscheiding;

5° de hoogste onderscheiding die al in elke orde bekomen werd, de hoedanigheid van de begunstigde, de datum van de toekenning en van de ranginneming zowel als de voordragende minister;

6° de hoedanigheid van reserveofficier met vermelding van het gekozen reglement (burgerlijk of militair).

De voordracht moet met duidelijke redenen omkleed zijn, met vermelding van de (nieuwe) verdiensten. Het volstaat niet te vermelden overeenkomstig het reglement'.

2.5.4 Koninklijke besluiten

De ontwerpbesluiten voor benoeming of bevordering worden volgens de volgende bepalingen opgesteld :

1° De ontwerpbesluiten zijn in het Nederlands (uitzondering : buitenlanders, waarbij de ontwerpbesluiten in beide talen opgesteld kunnen worden).

2° Elk besluit vermeldt de onderscheidingen in één enkele orde.

3° De begunstigten worden vermeld in alfabetische volgorde, per graad (of klasse) van de onderscheidingen.

4° Elk besluit begint met geijkte formules, gevolgd door drie artikelen, waarvan het eerste uit verscheidene paragrafen kan bestaan.

5° De ontwerpbesluiten gaan vergezeld van een lijst met de datum en het nummer van de voordrachten die door het kabinet van de Koning goedgekeurd werden.

6° De datum van de ranginneming valt doorgaans samen met de datum van het koninklijk besluit. Deze datum zal op zijn beurt de datum van de promotie zo dicht mogelijk benaderen. In elk geval komt de datum waarop de rang wordt ingenomen nooit na de datum van het koninklijk besluit.

Voor de vorm van de koninklijke besluiten : modellen in bijlage 7.

2.5.5 De ondertekening en uitvoering

Het departement stuurt de voordrachtstaten (in twee exemplaren) en de ontwerpbesluiten naar de bevoegde Vlaamse minister(s), samen met een begeleidende ontwerpbrief aan de Eerste Minister.

De bevoegde Vlaamse minister ondertekent de voordrachtstaten en stuurt ze via het departement samen met de ontwerpbesluiten eerst naar de minister-president en daarna naar de Eerste Minister.

Vervolgens ondertekent de Eerste Minister de voordrachtstaten en legt ze voor aan het kabinet van Z.M. de Koning.

De voordrachtstaten moeten minstens twintig dagen vóór de datum van de promotie op het koninklijk paleis aankomen.

Het kabinet van Z.M. de Koning zal één exemplaar van de voordrachtstaten bewaren en het andere terugsturen naar de Kanselarij van de Eerste Minister met vermelding van de beslissing en een nummer van goedkeuring.

De Kanselarij van de Eerste Minister verifieert de beslissing van de Koning en legt de ontwerpbesluiten voor ondertekening voor aan de Eerste Minister en aan Z.M. de Koning.

De ondertekende koninklijke besluiten worden teruggestuurd naar het departement.

Het departement moet binnen veertien dagen na ondertekening een eensluidend verklaard afschrift van het koninklijk besluit sturen naar de Minister van Buitenlandse Zaken.

Dit afschrift (of fotokopie) op stevig papier moet duidelijk leesbaar zijn en moet vergezeld gaan van de opgave van de plaats en de datum van de geboorte, zowel als van de taalrol van elke begunstigde.

De Minister van Buitenlandse Zaken wordt ermee belast :

1° Een oorkonde op te stellen en op te sturen naar het departement in kwestie om ze aan de betrokkenen te bezorgen.

2° De eensluidende kopie van de koninklijke besluiten te nummeren en ze te bewaren, per jaar gebundeld, in de archieven van de Dienst der Ridderorden.

3° Voor elke gedecoreerde persoon een fiche op te stellen, waarop zijn eretekens vermeld staan en deze te klasseren in het nationale fichier van de nationale orden.

Elk besluit tot benoeming in de nationale orden wordt per uittreksel gepubliceerd in het *Belgisch Staatsblad*.

Daartoe stuurt het departement een tekst naar de diensten van het Staatsblad in de beide landstalen met vermelding van de volgende gegevens van het besluit :

1° naam van de orde;

2° naam en hoedanigheid van de begunstigen, per klasse en in alfabetische orde;

3° datum van ranginneming.

De diensten van het *Belgisch Staatsblad* sturen, vóór publicatie, een proef van dit uittreksel naar het departement.

Het departement bezorgt aan de Dienst der Ridderorden een elektronische versie van alle onderscheidingen die door haar tussenkomst werden toegekend. Bij elke gedecoreerde persoon worden de volgende gegevens vermeld :

1° naam en voornaam;

2° plaats en datum van geboorte;

3° rijksregisternummer;

4° hoedanigheid;

5° taaltelsel;

6° toegekende onderscheiding;

7° datum van toekenning en van ranginneming;

8° overheid van wie het voorstel uitgaat.

De wijze van elektronische gegevensoverdracht moet vooraf met de Dienst der Ridderorden afgesproken worden (technische verenigbaarheid).

Het departement stuurt de oorkonden, via de provinciale afdelingen, naar de instanties die de voorstellen hebben ingediend. Die instanties staan zelf in voor het uitreiken aan de gegadigden.

De versierselen van de eretekens (juwelen) kunnen aangekocht worden in de gespecialiseerde handel.

Het dragen van de versierselen is protocolair geregeld. Inlichtingen kunnen verkregen worden bij de Dienst der Ridderorden.

Een benoeming of promotie is niet definitief zolang de Koning het besluit niet heeft ondertekend. Zodra het voorstel ondertekend is door de vorst mag de benoeming openbaar gemaakt worden en het ereteken gedragen worden.

2.6 Specifieke gevallen

2.6.1 Federale adviezen en akkoorden

In bepaalde gevallen moeten de voorstellen eerst aan de federale overheid voorgelegd worden :

1° Voorstellen tot onderscheiding op basis van reglementen die afwijken van de bestaande principes of reglementen moeten vooraf geadviseerd worden door de Minister van Buitenlandse Zaken. De vraag om advies zal de algemene principes of punten van het reglement preciseren waarvan het voorstel afwijkt.

2° Als de Minister van Buitenlandse Zaken een negatief advies geeft, mag de functioneel bevoegde Vlaamse minister via de minister-president om arbitrage van de Eerste Minister vragen. Als deze laatste het vorige advies teniet doet, moet de voordracht, ongeacht de graad die werd voorgesteld, voor goedkeuring naar de federale ministerraad gestuurd worden.

2.6.2 Weigering door de Koning

In punt 2.2 werd al gezegd dat de toekenning van eervolle onderscheidingen in de nationale orden een koninklijk voorrecht is.

Dat betekent dat de Koning een voorgestelde onderscheiding kan weigeren.

In voorkomend geval zullen de diensten van de Eerste Minister de voordrachtsta(a)t(en) in kwestie en het (de) bijbehorende ontwerpbesluit(en) voor aanpassing terugsturen naar het departement.

3. Burgerlijke eretekens

3.1 Reglementering

Het toekennen van burgerlijke eretekens als beloning voor de aan het land bewezen diensten ten gevolge van een lange loopbaan in de provinciale, gemeentelijke, door verkiezing verkregen of onbezoldigde functies (...) wordt in het algemeen geregeld door een koninklijk besluit van 21 juli 1867 (bijlage 8).

Dit besluit werd uitgebreid door het koninklijk besluit van 15 januari 1885 tot de burgerlijke functies van de Staat' (bijlage 9).

Deze regeling wordt vertaald in het reglement op de toekenning van burgerlijke eretekens aan de ambtenaren en beambten van de ministeriële departementen' en de weerslag van de tuchtstraffen op de toekenning van het burgerlijk ereteken wegens dienstanciënniteit' (dienstbrief van de Eerste Minister van 13 juni 1927 en circulaire van de Minister van Binnenlandse Zaken van 29 juni 1953; bijlage 10).

De reglementering wordt beheerd door de Minister van Binnenlandse Zaken.

Ministerie van Binnenlandse Zaken

Dienst Protocol

Koningsstraat 66

1000 Brussel

tel. : 02-500 20 37

fax : 02-500 20 39

3.2 Regels voor toekenning

De burgerlijke eretekens voor het personeel van de provincies en gemeenten omvatten twee graden (het kruis en de medaille) die in vijf klassen worden onderverdeeld (twee voor het kruis en drie voor de medaille).

De burgerlijke eretekens onderscheiden de dienstanciënniteit van ambtenaren. Contractuele personeelsleden kunnen dus niet onderscheiden worden.

Met zijn brieven van 14 en 28 januari 2002 (bijlage 11) heeft de minister van Binnenlandse Zaken het toekenningschema voor het personeel van de gemeenten en provincies vastgesteld als volgt :

Rang / Niveau	Dienstanciënniteit	Burgerlijk eretekens
17 tot en met 22 A, B en C4-C5	35 jaar 25 jaar	Burgerlijk Kruis 1 ^{ste} kl. Burgerlijke Medaille 1 ^{ste} kl.
20, 32 en 30 C en D4	35 jaar 25 jaar	Burgerlijk Kruis 2 ^{de} kl. Burgerlijke Medaille 1 ^{ste} kl.
42 D	35 jaar 25 jaar	Burgerlijke Medaille 1 ^{ste} kl. Burgerlijke Medaille 2 ^{de} kl.
40 E	35 jaar 25 jaar	Burgerlijke Medaille 2 ^{de} kl. Burgerlijke Medaille 3 ^{de} kl.

Voor het personeel van O.C.M.W.'s, de intercommunales en lokale openbare bedrijven geldt evenwel een andere regeling. Dit is een historisch gegroeide afwijking waarvoor een oplossing zal worden gezocht.

Met zijn brief van 2 september 1996 (bijlage 11) heeft de minister van Binnenlandse Zaken het toekenningschema vastgesteld als volgt :

Rang / Niveau	Dienstanciënniteit	Burgerlijk eretekens
17 tot en met 20 A en B	35 jaar 25 jaar	Burgerlijk Kruis 1 ^{ste} kl. Burgerlijke Medaille 1 ^{ste} kl.
32 en 30 C en D	35 jaar 25 jaar	Burgerlijk Kruis 2 ^{de} kl. Burgerlijke Medaille 1 ^{ste} kl.
40 en 42 D	35 jaar 25 jaar	Burgerlijke Medaille 1 ^{ste} kl. Burgerlijke Medaille 2 ^{de} kl.

De vereiste dienstanciënniteit is een minimumanciënniteit.

Onder dienstanciënniteit wordt verstaan de anciënniteit opgebouwd in het openbaar ambt, zijnde de anciënniteit verworven in tijdelijk en vast dienstverband binnen het eigen bestuur en in andere openbare besturen.

De ambtenaar moet op de dag van de aanvraag aan de dienstanciënniteit voldoen en hij/zij kan pas vanaf de leeftijd van 16 jaar in aanmerking worden genomen.

In geval van tuchtstraf wordt de dienstanciënniteit verlengd overeenkomstig de wettelijke en reglementaire bepalingen die van toepassing zijn op het betrokken bestuur (cf. de nationale orden).

De ambtenaar die een militair eretekens voor bewezen diensten heeft gekregen (zoals het militair eretekens eerste of tweede klasse) kan niet in aanmerking komen voor een burgerlijk eretekens voor 25 jaar dienst en moet wachten tot hij/zij 35 jaar dienst heeft.

De onderscheiding met een burgerlijk eretekens is cumuleerbaar met de onderscheiding in een nationale orde.

De graad en niet de waargenomen bediening wordt beloond.

Omdat de graden van het personeel van het federaal ministerie een nieuwe indeling kregen, werden nieuwe toekenningstabellen opgesteld. Naar analogie werd een specifieke tabel voor provinciale ambtenaren, gemeentambtenaren en mandatarissen vastgesteld (cf. omzendbrieven van 14 en 28 januari 2002 betreffende burgerlijk eretekens voor dienstanciënniteit voor provinciale, gemeentelijke ambtenaren en mandatarissen; bijlage 11).

De nieuwe tabellen komen overeen met de gelijkschakelingstabellen voor het toekennen van eervolle onderscheidingen in de nationale orden.

3.3 Toekenning - procedure

3.3.1 Voorstellen

De voorstellen tot onderscheiding worden opgesteld door de instanties die het initiatief nemen.

De voorstellen worden door de leidinggevende ambtenaren van de initiatiefnemende besturen (of hun gedelegeerden) voor advies aan de provinciegouverneur als commissaris van de Vlaamse regering voorgelegd, die de stukken controleert op hun juistheid en volledigheid.

De voorstellen moeten de volgende gegevens bevatten :

1° naam en voornaam;

2° rijksregisternummer;

3° functie (graad en niveau);

4° woonplaats;

5° geboorteplaats en -datum;

6° het resultaat van de laatste evaluatie;

7° eventuele opgelopen tuchtstraffen (evenals de nog niet doorgehaalde straffen);

8° uitgeoefende bedieningen en militaire diensten (datum van de benoemingen en eventueel van het einde van de bedieningen) met vermelding van niveau en graad;

- 9° graad van de voorgestelde onderscheiding;
- 10° reeds toegekende onderscheidingen met datum van toekenning;
- 11° het advies van de hiërarchische overheid;
- 12° een recent getuigschrift van goed zedelijk gedrag.

Ze worden vervolgens via de provinciale afdelingen naar het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap doorgestuurd (zie verder : praktische afspraken).

3.3.2 Koninklijke besluiten en oorkonden

Het departement groepeerde de voorstellen en stelt de ontwerpen van koninklijk besluit en de oorkonden op.

Als bijlage 12 gaat een model van koninklijk besluit.

Als bijlage 13 gaat een model van oorkonde.

3.3.3 Ondertekening en uitvoering

Pro memorie : bij de burgerlijke eretekens wordt niet gewerkt met voordrachtstaten en er is geen tussenkomst van de Minister van Buitenlandse Zaken.

Het departement stuurt de voorstellen, de ontwerpbesluiten en de oorkonden naar de bevoegde Vlaamse minister, samen met een begeleidende ontwerpbrief aan de Eerste Minister.

De bevoegde Vlaamse minister ondertekent de voorstellen en stuurt ze, via het departement, samen met de ontwerpbesluiten en de oorkonden eerst naar de minister-president en daarna naar de Eerste minister.

Na ondertekening van de ontwerpbesluiten (door de Eerste Minister en de Koning) en de oorkonden (door de Eerste Minister) worden de besluiten en de oorkonden teruggestuurd naar het departement.

Deze koninklijke besluiten worden niet gepubliceerd in het *Belgisch Staatsblad*.

Het departement stuurt de ondertekende oorkonden, via de provinciale afdelingen, naar de instanties die de voorstellen hebben ingediend. Die instanties staan zelf in voor de uitreiking aan de gegadigden.

4. Taakverdeling binnen de administratie Binnenlandse Aangelegenheden – praktische afspraken

De besturen hanteren blijkbaar nogal zeer afwijkende graadbenamingen, zodat de gelijkstelling met de goedgekeurde referentieschalen niet zonder problemen verloopt. Zo zal, wanneer de graad niet in de lijst met referentiegraden opgenomen is of zich niet op hetzelfde niveau bevindt, moeten nagegaan worden of de aanvraag tot toekenning ontvankelijk is op basis van de voorwaarden inzake aanwerving, benoeming of bevordering die eigen zijn aan die graad.

Om deze reden en voor een goede taakverdeling binnen de administratie wordt er geopteerd voor een eerstelijnsonderzoek door de provinciale afdelingen.

De voorstellen van de lokale en de regionale besturen (d.w.z. provincies, gemeenten, O.C.M.W.'s en hun verenigingen) worden voor advies aan de provinciegouverneur voorgelegd.

De provinciale afdelingen Binnenlandse Aangelegenheden onderzoeken de binnengebrachte voorstellen op hun volledigheid (zie punten 2.5.1 en 3.3.1) en gaan na of de voorschriften werden gerespecteerd (punten 2.2-2.4 en 3.1 – 3.2).

De onderzochte gegevens worden op een fiche (model in bijlage 14) gezet en zullen gebruikt worden om een gegevensdatabank aan te leggen. Ze worden eveneens opgenomen in een ontwerp van voordrachtstaat (model in bijlage 6).

De voorstellen worden met de fiches en het advies van de provinciegouverneur op geregelde tijdstippen voor verdere afhandeling doorgestuurd naar :

Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap
Afdeling Gemeenten, O.C.M.W.'s en Provincies
Markiesstraat 1
1000 Brussel

Voor wat de onderscheidingen in de nationale orden betreft moeten de volgende termijnen gerespecteerd worden :

1° Voor de promotie van 8 april moeten de voorstellen ten laatste op 1 februari (datumstempel gouverneur) aan de provinciegouverneur voor advies worden voorgelegd door de initiatiefnemers. De provinciale afdelingen sturen het dossier door ten laatste op 15 februari (verzendingsdatum).

2° Voor de promotie van 15 november moeten de voorstellen ten laatste op 1 augustus aan de provinciegouverneur voor advies worden voorgelegd door de initiatiefnemers. De provinciale afdelingen sturen het dossier door ten laatste op 15 augustus.

Met het oog op de coördinatie en het samenvoegen van de gegevens uit de onderscheiden provinciale afdelingen, moeten de fiches en de ontwerpen van voordrachtstaten ook elektronisch doorgestuurd worden naar het secretariaat van de afdeling Gemeenten, O.C.M.W.'s en Provincies.

Indien de provinciale afdeling meent dat de kandidaat niet in aanmerking komt of dat het bestuur zich heeft vergist, moet ze in een omstandige nota de redenen hiervoor weergeven (omdat bijvoorbeeld de kandidaat niet beantwoordt aan de gestelde voorwaarden).

De centrale administratie onderzoekt daarna of de voorgestelde kandidaten reeds onderscheiden werden door het nationale fichier te raadplegen (zie punt 2.5.2).

De centrale administratie stelt vervolgens de definitieve ontwerpen van voordrachtstaten op, alsook de ontwerpen van koninklijke besluiten (zie punten 2.5.4 en 3.3.2) of in voorkomend geval een ontwerp van brief tot weigering van het voorstel met een omstandige omschrijving van de redenen tot weigering.

De centrale administratie zorgt vervolgens voor de ondertekening en de verdere uitvoering van de procedure (punten 2.5.5 en 3.3.3).

Na de ondertekening worden de voorstellen samen met de besluiten en oorkonden of, in voorkomend geval, de brieven tot weigering teruggestuurd naar de provinciale afdelingen die zorgen voor de verdere afhandeling en opvolging en/of archivering van het dossier in kwestie.

Ik verzorg u deze omzendbrief op te nemen in het volgende nummer van het Bestuursmemoriaal. Ik bezorg deze omzendbrief ook rechtstreeks aan de betrokken besturen.

Deze omzendbrief kan ook geconsulteerd worden op het volgende URL-adres : <http://www.vlaanderen.be/binnenland>

P. VAN GREMBERGEN,

Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken

M. VOGELS,

Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid, Gelijke Kansen en Ontwikkelingssamenwerking